

Det europeiske rammeverket

- eit nyttig verktøy i samband med språklæring, -undervisning og vurdering?

Eli Moe, Universitetet i Bergen

Faglige dypdykk – Vox-konferanse, Oslo 14. – 15. mai 2007

Det europeiske rammeverket?

I dag såg eg
tvo månar,
ein ny
og ein gamal.
Eg har stor tru på nymånen.
Men det er vel den gamle??

Olav H. Hauge

Hovedpunkt

- Språklæring, -undervisning og -vurdering
- Det europeiske rammeverket
- Den nye eller den gamle månen?

Språkinnlæraren

Mål: lære språk

lærer
konvensjonar
for språkbruk

brukar ulike
strategiar

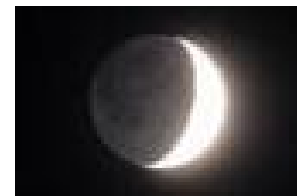
lærer ord og uttrykk,
fraser, setningar

lyttar, snakkar, les, skriv

Kva kan hjelpe eleven til å lære språk?

Språklæraren

Mål: legge til rette for effektiv språklæring

set læreplanar ut i livet

organiserer arbeidet i klasserommet

stimulerer eleven

sett mål for grupper og enkeltelevar

vel tekstar, strukturar, oppgåver, funksjonar osv. elevane skal arbeide med

viser eleven vegen til ny lærdom

Kva må læraren vite / kunne for å klare dette?

Språkvurderar/sensor

Mål: vurdere språkleg kompetanse så rett og påliteleg som råd

vurderer elevens
språklege nivå

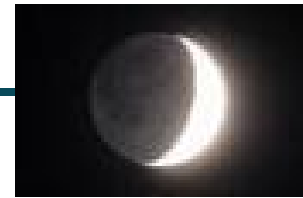
vurderer t.d. tekststruktur, ordtilfang,
grammatikk, rettskriving

vurderer i kva grad eleven
meistrar ulike språklege
funksjonar (beskrive, fortelje,
greie ut, begrunne,
argumentere osv.)

Kva må den som vurderer vite / kunne for å klare dette?

Dei som utviklar vurderingsmateriale

Mål: å utvikle eit materiale som 1) får elevane til å vise kva dei kan, og som 2) også fangar opp typiske trekk ved språket til gruppa, og som 3) skil mellom elevar på ein påliteleg måte.

finne tekstar/tema som passar for gruppa

utvikle vurderingskriterium

utvikle vurderingsskala

utvikle prinsipp for skåring og plassering på skala

utvikle oppgåver som passar for gruppa og skil mellom individa på ein fornuftig måte

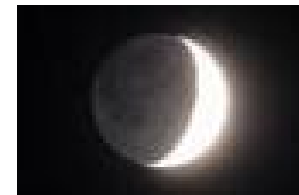
utvikle pedagogisk rettleiingsmateriale for lærarar og elevar

Kva må desse personane vite / kunne / kjenne til?

Kva har desse felles?

Felles fokus

Eleven utviklar sine språklege ferdigheiter

Språk og språkutvikling

Språklæraren legg til rette og
motiverer til språklæring

Den som vurderer/sensor vurderer
eleven sine språkferdigheiter

Kan *Det europeiske rammeverket* støtte språkelevar, språklærarar, sensorar og andre involverte i arbeidet med språk og språkutvikling?

Det europeiske rammeverket 1

Eit dokument (2001) som har medført

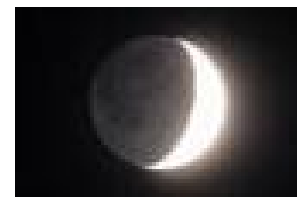
- politiske avgjerder
- nye læreplanar og læringsmål og som dermed også verkar inn på læring og undervisning
- utvikling og samanlikning av prøvar

Og som heile tida generere

- bevisstheit om (eiga) læring
- kommunikasjon
- samarbeid
- forskning

Det europeiske rammeverket 2

- Beskriving av framand-/andrespråk på seks nivå – frå famlande begynnarkompetanse til avansert, morsmålsnær, akademisk kompetanse

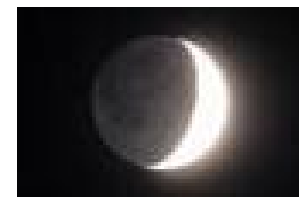
C2 C1	Avansert brukar
B2 B1	Sjølvstendig brukar
A2 A1	Basisbrukar

Det europeiske rammeverket 3

- Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment
- Européisk rammeverk?
- Bygd på eit kommunikativt syn på språklæring
- Beskriv kva språkbrukarar på ulike trinn kan gjere språkleg
- Global skala og fleire "sub-skalaer"
- Livslang læring
- Inneheld mykje kunnskap om språk og språkutvikling
- Ei ideell og korrekt framstilling?

Det europeiske rammeverket 4

Kritikk av Rammeverket:

- Reduserer språklæring til funksjonar og strukturar
- Fikserte skalaer
- Dekker ikkje relevante kultur- og innhalds-spørsmål
- Beskrivelsane er ikkje spesifikke nok
- Overflatisk og enkelt
- Tar ikkje nok omsyn til resultat frå andrespråks-forskning

Svar på kritikk:

- Kan tilpassast lokale behov
- Det er praktisk og forståeleg for ulike brukargrupper
- Rammeverket må kanskje reviderast innimellom

Det europeiske rammeverket 5

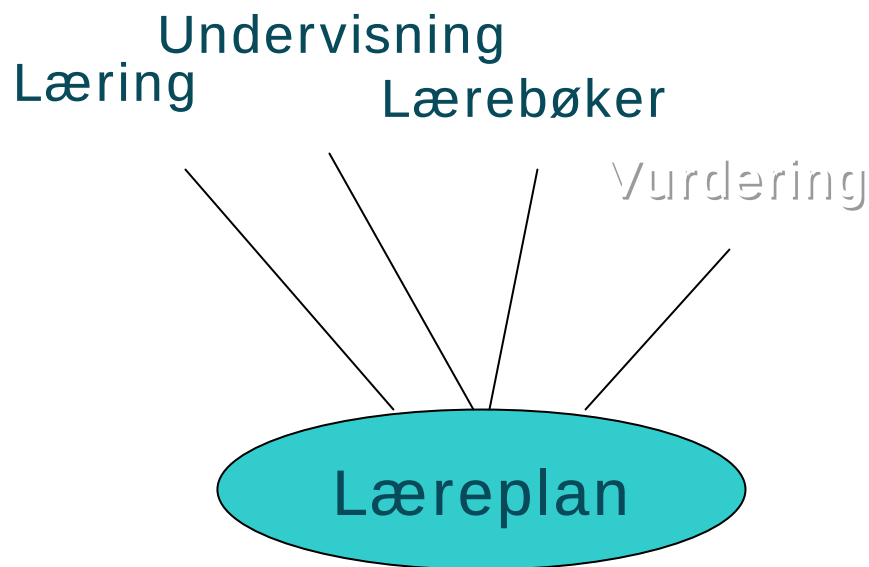
Fordeler med Rammeverket

- Det kan tilpassast lokale behov
- Det er praktisk og forståeleg for ulike brukargrupper
- Det blir tydelegare kva språkelevar må lære for å utvikle språkferdigheitene sine, dette gjeld både svake og sterke elevar

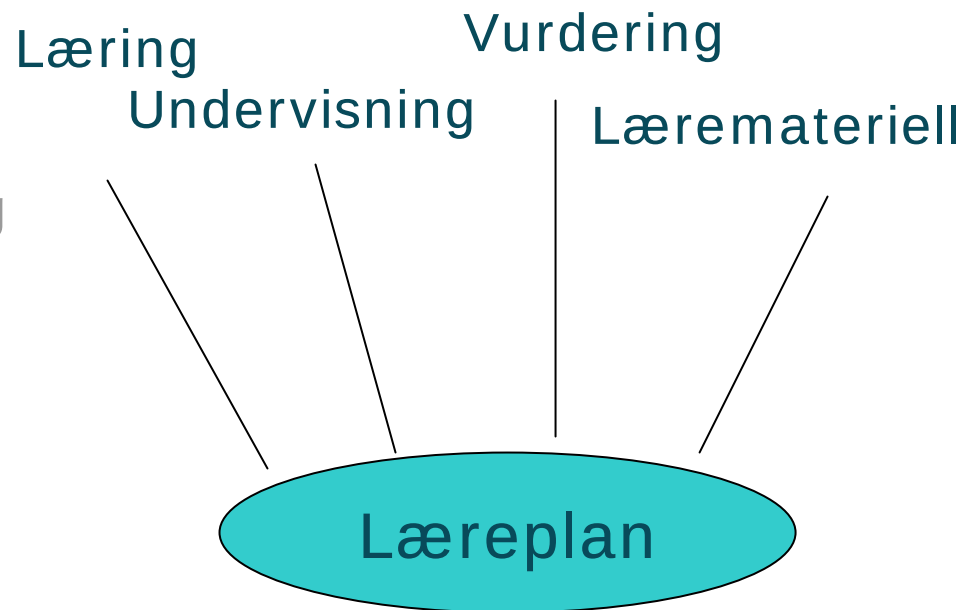

Språklæring, -undervisning og – vurdering – før og etter Rammeverket

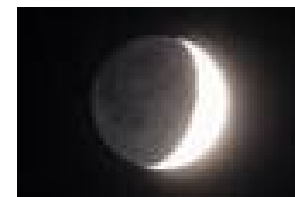
Før

Etter

Vurdering

Å vurdere språkferdigheiter er

- å predikere kva språkferdigheiter elevar har
- å tolke informasjonen vi har om det elevar kan språkleg

Vurderinga eleven får (frå lærar eller på eksamen)

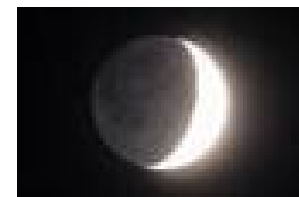
- bør vere påliteleg
- bør vere forståeleg
- bør motivere eleven til å lære meir

Kva bør språklæraren ha kjennskap til?

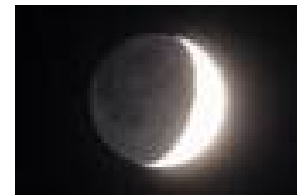
- *Språket han underviser i*
språkfunksjoner
grammatikk
vokabular
uttale
konvensjonar for språkbruk
kva kjenneteiknar aktuelle språkferdigheitsnivå?
- *Språkutvikling*
Kva språklege trekk blir lært tidleg/seint?

Kva støtte kan lærarar ha av Rammeverket?

- Klar samanheng mellom læreplan, undervisning/læring og vurdering.
- Tydeleg formulerte målbeskrivelsar
- Kunnskap om språk og språkutvikling
- Viktig støtte i vurderingsarbeidet
- Språkperm
- Høve til samarbeid med andre på tvers av landegrenser og språk

Viktige prinsipper bak Rammeverk og Språkperm

- å "kunne litt" får en verdi
- det legges større vekt på bruk av språket i naturlige situasjoner
- det blir viktigere at elevene er med på å bestemme hva og hvordan de skal lære
- beskrivelse av språket og kunnskap om språkstrukturer blir verktøy/hjelpemidler for å bruke språket, og ikke mål i seg selv.

(Frå Språkpermen)

Den nye eller den gamle månen?

- Rammeverket gir ingen "ferdige løysingar"
- Læraren må førebu undervisning, velja tekstar/stoff/aktivitetar, vurderer prøvar og heimearbeid
- Rammeverket fokuserer på å beskrive språk på ulike nivå
- Rammeverket løftar fram vurdering av og kunnskap om språk som ein viktig komponent i språklæring og -undervisning
- Rammeverket er ikkje den einaste tenkelege hjelpemidlet, men eit praktisk og forståeleg hjelpemiddel

